

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 29 maja 2024 r.,

w sprawie **A. B.**

skazanego z art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 30 października 2023 r., sygn. II
AKa 354/23

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie z 3 marca 2023 r., sygn.
akt sygn. akt II K 6/22

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego obciążając nimi Skarb Państwa.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 3 marca 2024 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie w sprawie o sygn. akt II K 6/22 uznał A. B. winnym czynów zarzucanych mu aktem oskarżenia i wymierzył mu na podstawie art. 91 § 1 k.k. i art. 197 § 3 pkt 2 i 3 k.k. i art. 57 b k.k. karę 8 lat pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 91 § 1 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. karę 6 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 91 par 2 kk orzeczone kary połączył i wymierzył A. B. karę łączną 10 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 41 § 1a kk orzekł wobec A. B. dożywotni zakaz wykonywania wszelkich zawodów oraz działalności związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub opieką nad nimi. Na podstawie art. 62 k.k. orzekł system terapeutyczny wykonywania kary pozbawienia wolności wobec osoby z zaburzeniem preferencji seksualnych ze współistniejącym uzależnieniem od alkoholu.

Apelacje od wyroku wnieśli prokurator i obrońca.

Obrońca zarzucił rozstrzygnięciu: bezwzględną przyczynę odwoławczą w postaci powagi rzeczy osądzonej co do zarzutów określonych w punkcie III i IV, co do których doszło do prawomocnego uniewinnienia oskarżonego w wyroku z dnia 21 kwietnia 2009 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Częstochowie w sprawie o sygn. akt: III K 65/08 ze względu na tożsamość czynu, naruszenie prawa procesowego, mającego wpływ na treść wyroku tj. art. 7 k.p.k. i art. 193 k.p.k.

Wyrokiem z 30 października 2023 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach w sprawie o sygn. akt II AKa 354/23 na mocy art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok w punkcie 4 i na mocy art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. umarzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu o zarzucane mu w punktach 3 i 4 aktu oskarżenia czyny z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 199 k.k. w zw. z art. 201 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k. oraz art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. opisane w punktach III i IV części wstępnej, a wydatkami postępowania w sprawie w części umarzającej obciążył Skarb Państwa. Na mocy art. 440 k.p.k. uchylił rozstrzygnięcie o środkach zabezpieczających.

Kasację od przytoczonego orzeczenia wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu;

1. rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. naruszenie 185a § 1 k.p.k. polegające na oddaleniu wniosku i w konsekwencji nieprzeprowadzeniu dowodu z ponownego (drugiego) przesłuchania małoletnich pokrzywdzonych w sytuacji, kiedy:

- skazany A. B. nie miał obrońcy podczas pierwszego przesłuchania małoletnich;
- w toku postępowania wyszły na jaw nowe okoliczności dotyczące możliwych

źródeł wiedzy małoletnich nt. zachowań intymnych czy seksualnych, przy czym źródłem tym nie mógł być sam A. B., z przyczyn chronologicznych

W oparciu o art. 170 § 1 pkt 4 k.p.k. bowiem z kwestionowanej przez obronę, a uznanej przez sąd za prawidłową i wiarygodną opinii biegłej wynikało, że ponowne przesłuchanie małoletnich odbije się niekorzystanie na ich zdrowiu, podczas gdy opinia ta, co prawda uzupełniona ustnie na rozprawie zgodnie z pierwotnymi wnioskami, od samego początku obarczona była błędami dowodzącymi powierzchownego, stronniczego i odgórnego podejścia biegłej do zadanego jej pytania (zagadnienia, która miała zbadać),

a z ostrożności procesowej:

2. rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. naruszenie 196 § 3 k.p.k. polegające na braku przeprowadzenia dowodu z opinii innego niż opiniujący uprzednio w procesie biegłego, w sytuacji, kiedy biegły wydając opinię z dnia 24 listopada 2022 r. i nie przeprowadzając żadnych czynności weryfikujących aktualny stan małoletnich, zawarł w opinii kategorię i - wydaje się - odgórnie założoną odpowiedź.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu - Sądowi Apelacyjnemu w Katowicach do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Dotyczy to uchybień sądu odwoławczego, to bowiem od orzeczenia sądu odwoławczego przysługuje wskazany nadzwyczajny środek zaskarżenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony dokonywać w ramach postępowania kasacyjnego ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolować prawidłowość poczynionych ustaleń faktycznych. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być

traktowane jako trzecia instancja. Zadaniem Sądu Najwyższego jest jedynie sprawdzenie, czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł procedowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Innymi słowy, kontroli podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (*tak: wyrok SN z 6.09.1996 r., II KKN 63/96, OSNKW 1997, nr 1-2, poz. 11.*)

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest również pogląd, zgodnie z którym możliwe jest powtórzenie w kasacji zarzutów wywiedzionych uprzednio w apelacji w przypadku wystąpienia tzw. efektu przeniesienia, czyli sytuacji kiedy sąd odwoławczy nienależycie rozpozna apelację, jednak w takim wypadku skarżący musi w kasacji sformułować zarzut dotyczący wadliwego procedowania instancji odwoławczej, w następstwie którego doszło do przeniknięcia uchybienia *sądu a quo* do orzeczenia sądu drugiej instancji. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów ani nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych.

Z kasacji wprost wynika, że skarżący kwestionuje prawidłowość wyroku sądu I instancji, a nie wyroku sądu odwoławczego. W kasacji jej autor zarzuca rozstrzygnięciu rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. naruszenie 185a § 1 k.p.k. polegające na oddaleniu wniosku i w konsekwencji nieprzeprowadzeniu dowodu z ponownego (drugiego) przesłuchania małoletnich pokrzywdzonych oraz rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. naruszenie 196 § 3 k.p.k. polegające na braku przeprowadzenia dowodu z opinii innego niż opiniujący uprzednio w procesie biegłego, w sytuacji, kiedy biegły wydając opinię z dnia 24 listopada 2022 r. i nie przeprowadzając żadnych czynności weryfikujących aktualny stan małoletnich. Zarzuty te, są tożsame treściowo z zarzutami, które skarżący podniósł w apelacji przeciwko wyrokowi sądu I instancji.

Z treści uzasadnienia sądu odwoławczego wynika jednak, że sąd odwoławczy odniósł się w sposób rzetelny i merytoryczny do wszystkich zarzutów i okoliczności podniesionych przez skarżącego w zwykłym środku odwoławczym i

swoje stanowisko w tym zakresie w sposób szczegółowy i wnikliwy uzasadnił. Sąd ten wskazał z jakich powodów nie było w sprawie konieczności przeprowadzenia dowodu z opinii innego niż opiniujący uprzednio w procesie biegłego (s. 6-7 uzasadnienia), a także odesłał w treści uzasadnienia do przyczyn oddalenia wniosku o ponowne przesłuchanie małoletnich (s. 9 uzasadnienia).

Zdaniem Sądu Najwyższego nie ma potrzeby ponownego przytaczania argumentacji zawartej w tym zakresie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, mając na uwadze, że kontrola odwoławcza została już przeprowadzona, zaś rolą Sądu Najwyższego nie jest jej powielanie.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na redakcję zarzutów zawartych w kasacji. Jeżeli skarżący uznał, że ocena zarzutów apelacyjnych dokonana przez sąd odwoławczy była nieprawidłowa, to nie powinien ich powielać w kasacji, lecz winien podnieść zarzut rażącego naruszenia przez sąd drugiej instancji przepisów art. 433 § 2 k.p.k. lub art. 457 § 3 k.p.k., niemniej obrońca - jak już wspomniano - nie zdecydowała się na taką konstrukcję zarzutów kasacyjnych.

Z tych też względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia, a na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił skazanego od kosztów sądowych za postępowanie kasacyjne, a wydatkami tego postępowania obciążył Skarb Państwa.

[J.J.]

(r.g.)